

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರಾಲಯ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಏಜೆನ್ಸಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2008

(2008ರ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 34)

[1ನೇ ಮೇ, 2011 ರಂದು ಜಾರಿಯಲ್ಪಡಿದ್ದಂತೆ]

THE NATIONAL INVESTIGATION AGENCY ACT, 2008

(Act No. 34 of 2008)

[As on 1st May, 2011]

ಮುನ್ದುಡಿ

1ನೇ ಮೇ, 2011 ರಂದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ದಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್, 2008 (2008ರ 34) ರ ಕನ್ನಡ ಅಧಿಕೃತ ಪಾಠವು ಈ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು 06.04.2012 ರ ಭಾರತ ರಾಜಪತ್ರದ IXನೇ ಭಾಗದ, 1ನೇ ವಿಭಾಗದ, 48ನೇ ಸಂಪುಟದ 1ನೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ 197 ರಿಂದ 208ರ ವರೆಗಿನ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಕನ್ನಡದ ಈ ಪಾಠವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಪಾಠಗಳ (ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನುಗಳು) ಅಧಿನಿಯಮ, 1973ರ 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ತರುವಾಯ ಇದು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಧಿಕೃತ ಕನ್ನಡ ಪಾಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನವದೆಹಲಿ

ಎ.ಕೆ. ಭಾಸಿನ್

ಕಾರ್ಯದಾರಿ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

PREFACE

This edition of the National Investigation Agency Act, 2008 (34 of 2008) as on the 1st May, 2011 contains the authoritative text of that Act in Kannada which was published in the Gazette of India Extraordinary, Part IX, Section 1, No. 1, Vol. 48, dated 06.04.2012 on pages 197 to 208.

This Kannada text was published under the authority of the President under clause (a) of Section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 and on such publication it became the authoritative text of that Act in Kannada.

New Delhi

V.K. BHASIN

Secretary

Government of India

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ವಚನಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2008

ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಪ್ರಕರಣಗಳು:

ಮುಟ್ಟಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ - I

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಜಿಕ್ಕೆ ಹೇಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯ	1
2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು	1

ಅಧ್ಯಾಯ - II

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ವಚನಿ

3. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ವಚನಿಯ ರಚನೆ	2
4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ವಚನಿಯ ಅಧೀಕ್ಷಣೆ	2
5. ವಚನಿಯ ರಚನೆಯ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳು	3

ಅಧ್ಯಾಯ - III

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ವಚನಿಯಿಂದ ತನಿಖೆ

6. ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆ	3
7. ತನಿಖೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ	4
8. ಸಂಬಂಧಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ	4
9. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ವಚನಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದು	4
10. ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ	4

ಅಧ್ಯಾಯ - IV

ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು

11. ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ	4
12. ಉಪವೇಶನದ ಸ್ಥಳ	5
13. ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ	5
14. ಇತರ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಂತೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳು	6
15. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಲೋಟರ್‌ಗಳು	7
16. ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು	7

17. ಸಾಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ	8
18. ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಫನ್ ಹೊಡಲು ಮಂಜೂರಾತಿ	9
19. ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಡೆಸುವ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಶ್ನೆಗೆ	9
20. ನಿಯತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ	9
21. ಅಪೀಲುಗಳು	9
22. ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ	10

ಅಧಿಕಾರ ಅಧ್ಯಾಯ – V

ಸಂಕೀರ್ಣ

23. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ	11
24. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ	11
25. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ	11
26. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು	11
ಅನುಸೂಚಿ	12

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಏಜೆನ್ಸಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2008

(2008ರ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 34)

[31ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್, 2008]

ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಗೆ, ಭದ್ರತೆಗೆ ಮತ್ತು ಅವಿಂದತೆಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಭದ್ರತೆಗೆ, ವಿದೇಶೀ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹಪರ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ, ಅದರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೌಲುಗಳು, ಒಪ್ಪಂದಗಳು, ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿನಿಯಮಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟ್ ಮಾಡಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತನಿಖಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅಧಿನಿಯಮ.

ಇದು, ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಐವತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಸಂಸ್ತಿನಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು:-

ಅಧ್ಯಾಯ - I

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಏಜೆನ್ಸಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2008 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕಾದ್ದು.

- (2) ಇದು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು,-
- (ಎ) ಭಾರತದ ಹೋರಿರುವ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ;
  - (ಬಿ) ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರಲೀ ಅವರಿಗೆ; ಮತ್ತು
  - (ಸಿ) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರಲೀ, ಅವರಿಗೆ
    - ಸಹ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಧಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೋರತು,-

- (ಎ) “ಏಜೆನ್ಸಿ” ಎಂದರೆ 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಏಜೆನ್ಸಿ;
- (ಬಿ) “ಸಂಹಿತೆ” ಎಂದರೆ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2)
- (ಸಿ) “ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ” ಎಂದರೆ ಯಾವ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಇದೆಯೋ ಆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ;
- (ಡಿ) “ನಿಯಮಿಸಿದ” ಎಂದರೆ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು;

(ಇ) “ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಸಿಕ್ಕೂಟರ್” ಎಂದರೆ 15ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಸಿಕ್ಕೂಟರ್ ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಸಿಕ್ಕೂಟರ್ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಸಿಕ್ಕೂಟರ್;

(ಎಫ್) “ಅನುಸೂಚಿ” ಎಂದರೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಸೂಚಿ;

(ಜಿ) “ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧ” ಎಂದರೆ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅಪರಾಧ;

(ಎಚ್) “ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯ” ಎಂದರೆ 11ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ 22ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯ;

(ಇ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಆದರೆ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರದ ಮತ್ತು ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಪದಾವಳಿಗಳು, ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು, ಅಂಥ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಉಪಬಂಧವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂವಾದಿ ಕಾನೂನು ಅಥವಾ ಸಂವಾದಿ ಕಾನೂನಿನ ಸುಸಂಗತ ಉಪಬಂಧ ಯಾವುದಾದರೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಥಸರ್ತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - II

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಏಜೆನ್ಸಿ

3. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ರಚನೆ.- (1) ಮೊಲೀಸ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1861ರಲ್ಲಿ (1861ರ 5) ವಿನೇ ಇದ್ದರೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರಿಗಿನ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿಕ್ಕೂಟನ್ನು ಹೊಡಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಏಜೆನ್ಸಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದಸ್ತಗಿರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಂತೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಸೆಗಿದ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು, ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು, ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸರ್ಬ - ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ದರ್ಜೆಯ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ದರ್ಜೆಯ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡುವ ಆದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ತತ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ಆತನು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ, ಆತನನ್ನು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥ ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಆದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಅವನ ತಾಣೆಯ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಅಂಥ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವಂಥ ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ - (1) ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಅಡಳಿತವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮಹಾ ನಿರ್ದೇಶಕ ಎಂಬ ಪದನಾಮವುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಅತನು ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಮೊಲೀಸ್ ದಳದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

5. ಏಜೆನ್ಸಿಯ ರಚನೆಯ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಸೇವಾ ಪರತ್ತುಗಳು.— ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸೇವಾ ಪರತ್ತುಗಳು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - III

ರಾಜ್ಯೀಯ ತನಿಖಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ತನಿಖೆ

6. ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆ.— (1) ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಸಂಹಿತೆಯ 154ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡ ತರುವಾಯ, ಮೊಲೀಸ್ ತಾಜೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಕೂಡಲೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಹದಿನ್ಯೇದು ದಿನಗಳೊಳಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೋರೆತ ಅಧಿವಾ ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆ ಅಪರಾಧವು ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧವೇ ಅಧಿವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು, ಹಾಗೂ ಅಪರಾಧದ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಸಂಗತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದು ಏಜೆನ್ಸಿಯು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರಕರಣವೇ ಅಧಿವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಅಪರಾಧವು ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಮತ್ತು ಅದು ಏಜೆನ್ಸಿಯು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಲ್, ಅದು ಸದರಿ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾದ ಒಂದು ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸ್‌ಗೆಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಲ್, ಸದರಿ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಅದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

(6) ಉಪಪ್ರಕರಣ (4) ಅಧಿವಾ ಉಪಪ್ರಕರಣ (5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲಾಗಿರುವಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾರೇ ಮೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಕೂಡಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಸ್ತಾವೇಚಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ರವಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(7) ಸಂದೇಹಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಪ್ರಕರಣದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ, ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಮೋಲೀಸ್ ತಾಣೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಫೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

7. ತನಿಖೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಏಜೆನ್ಸಿಯು, ಅಪರಾಧದ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಸಂಗತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು,-

(ಎ) ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಭಾಗವಚಿಸುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರುವುದು ವಿಹಿತವೆನಿಸಿದರೆ ಹಾಗೆ ಕೋರಬಹುದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂವಾನುಮೋದನೆಪಡೆಯು, ಅಪರಾಧದ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದು.

8. ಸಂಬಂಧಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ.- ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಆಪಾದಿತನು ಯಾವ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಆರೋಜಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಅಪರಾಧವು ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪರಾಧವಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬಹುದು.

9. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದು.- ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ನೆರವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

10. ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಉಳಿದು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ತತ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗಿನ ಇತರ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕ ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ - IV

ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು

11. ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಅಥವಾ ಅಂಥ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಗುಂಪಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಧ್ಘಟಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಶೀಮಾನವೇ ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಏಜೆನ್ಸಿಯು, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(5) (4)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ, ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಯು, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮತ್ತು ಪಳ್ಳ ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಲು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನ ಹೆಸರನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಗತ್ಯವೇಸಿಸಿದರೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಡಿಷನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನನ್ನು ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

(7) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಂಥ ನೇಮಕದ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನಾಗಿದ್ದ ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನಾಗಿದ್ದ ಹೊರತು, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳಿಸಲು ಅರ್ಜನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(8) ಸಂದೇಹಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅವನು ಯಾವ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರಿರುವನೋ ಆ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ವಯೋನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸನ್ನು ತಲುಪಿದರೂ ಕೂಡ, ಅದು ಅವನು ಹಾಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಡಿಷನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಧಕ ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅವನ ಮುಂದಿರುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಅಥವಾ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಅವನು ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

(9) ಯಾರೇ ಅಡಿಷನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನನ್ನು ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನರು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಲಿಖಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ತಾನು ಹಾಗೂ ಅಡಿಷನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನು ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನರು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರ ನಡುವೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ತಾನು ಗೈರು ಹಾಜರಾದ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಅಡಿಷನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕನು ಗೈರು ಹಾಜರಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ವಿಲೆಗಾಗಿ ಸಹ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು.

12. ಉಪವೇಶನದ ಸ್ಥಳ.- ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ, ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ತಾನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪವೇಶನ ನಡೆಸುವ ಸ್ಥಳವಲ್ಲದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉಪವೇಶನ ನಡೆಸುವುದು ವಿಹಿತ ಅಥವಾ ಅಪೇಕ್ಷಣೆಯವೆಂದು ತಾನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

13. ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ.- (1) ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಏಜೆನ್ಸಿಯು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅನುಸೂಚಿತ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಯಾವ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ

ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮಾತ್ರವೇ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಚಲಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಜರೂರತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು,-

(ಎ) ನ್ಯಾಯಾಲಯತ್ವ, ನಿಷ್ಕರ್ಷಪಾತ್ರ ಅಥವಾ ಶೀಫ್ತೆ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ,

(ಬಿ) ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಅಥವಾ ಆಪಾದಿತನ, ಸಾಕ್ಷಿದಾರರ, ಪಟ್ಟಿಕ್ ಪ್ರಸಿಕ್ಕಾಟರನ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಧೀಕನ ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರೋಬ್ಬರ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಗಂಭೀರ ಅಪಾಯವಾಗದ ಹಾಗೆ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ

(ಸಿ) ನ್ಯಾಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನ್ಯಥಾ ಸಾಧ್ಯವಿರದಿದ್ದರೆ

- ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಇತ್ಯಧ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಉಜ್ಜ್ವಲ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಇತ್ಯಧ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದು.

(3) ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಉಜ್ಜ್ವಲ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಳ್ಳಿ ಪ್ರಕ್ಕಾರನ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಬಹುದು ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ಅಡಾನಿ ಜನರಲ್‌ನು ಅರ್ಜಿದಾರನಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೊರತು, ಒಂದು ಅಫಿಡಿಟಿಂ ಅಥವಾ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಥತವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಮೂಲಕ ಅಜ್ಞೆಗಾಗಿ ಹೋರಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

14. ಇತರ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳು.- (1) ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಆಪಾದಿತನ ಮೇಲೆ ಸಂಹಿತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಇತರ ಅಪರಾಧದ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಬಹುದೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಆರೋಪವನ್ನು ಸಹ, ಆ ಅಪರಾಧವು ಅಂಥ ಇತರ ಅಪರಾಧದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅದೇ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆಪಾದಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ, ಯಾವುದೇ ಇತರ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅವನನ್ನು ಅಂಥ ಇತರ ಅಪರಾಧದ ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನಿಣಾಯಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಂಥ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ದಂಡನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು.

15. ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರುಗಳು.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಡಿಷನಲ್ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಗುಂಪಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನನ್ನು ಸಹ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

(2) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅವನು ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದಪ್ಪು ಅವಧಿ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ನಡೆಸಿದ್ದ ಹೊರತು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದಪ್ಪು ಅವಧಿ ಕಾನೂನಿನ ವಿಶೇಷ ಜಾಣಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಹೊರತು, ಅವನು ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಹಿತೆಯ 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಯು) ವಿಂಡದ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂಹಿತೆಯ ಉಪಬಂಧಗಳು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

16. ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು.- (1) ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಆಪಾದಿತನನ್ನು ತನಗೆ ಒಬ್ಬಸದೇ ಇಡ್ಡಾಗೂ, ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ಫಟಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳ ಫಿಯಾದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮೊಲೀಸರು ವರದಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(2) ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೂಲಕ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಅಪರಾಧವು, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮೇರದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಜುಲ್ಯಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವೇರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡನೀಯವಾದ ಅಪರಾಧವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಸಂಹಿತೆಯ 260ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ 262ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷೀಪ್ರವಾಗಿ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಂಹಿತೆಯ 263 ರಿಂದ 265 ರವರೆಗಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಪ್ಪುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಥ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕ್ಷೀಪ್ರ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮೊದಕದ್ದಮೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ಅದನ್ನು ಕ್ಷೀಪ್ರವಾಗಿ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಲ್ಲದಂಥದ್ದು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಂಡು ಬಂದಾಗ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈಗಾಗಲೇ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿರಬಹುದಾದ ಯಾರೇ ಸಾಕ್ಷಿದಾರನನ್ನು ಮನಃ ಕರೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಸಂಹಿತೆಯ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಮರು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಮುಂದಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರಾಟರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆಯೇ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗಿನ ಕ್ಷೀಪ್ತ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮೀರದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದ ಮತ್ತು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಯಾನೆಯ ಶೀಕೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ತೀರ್ಮ್ಯ ನೀಡುವುದು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಕ್ಷ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಸೆಷನ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸೆಷನ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವಂತೆ ತಾನು ಒಂದು ಸೆಷನ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ, ಅಂಥ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, 13ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಸಂಹಿತೆಯ 406ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅಂಥ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಅಂಥ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಈ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಆದರೆ ಸಂಹಿತೆಯ 299ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ಆಪಾದಿತನ ಅಥವಾ ಆತನ ಫ್ಲೀಚೋನ ಗೈರು ಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಪಾಟಿ ಸವಾಲಿಗಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿದಾರನನ್ನು ಪುನಃ ಕರೆಸಲು ಆಪಾದಿತನಿಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಯಾರೇ ಸಾಕ್ಷಿದಾರನ ಸಾಕ್ಷೀವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

17. ಸಾಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ.— (1) ಈ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಇಚ್ಛಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅದು ತನ್ನ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, ಹಾಗೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಸಬಹುದು.

(2) ತನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿದಾರನು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಸಾಕ್ಷಿದಾರನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಟರನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ, ಅಂಥ ಸಾಕ್ಷಿದಾರನ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಿದೆಯೆಂದು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಅದು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ, ಅದು ಅಂಥ ಸಾಕ್ಷಿದಾರನ ಗುರುತು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಬಹುದು.

(3) ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಮತ್ತು (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ,—

(ಎ) ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು;

(ಬಿ) ತನ್ನ ಆದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ತೀರ್ಮ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನೋಡುವ ಅವಕಾಶವಿರಬಹುದಾದ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು;

(ಸಿ) ಸಾಕ್ಷಿದಾರರ ಗುರುತು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು; ಮತ್ತು

(ಡಿ) ಅಂಥ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಇತರರ್ಥದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದಲ್ಲವೆಂದು ಆದೇಶಿಸುವ ಶಿರೋಮಾರ್ಗವನ್ನು

- ಒಳಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

(4) (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಶಿರೋಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಬನೆಯಿಂದ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

18. ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಷನ್ ಮೂಡಲು ಮಂಜೂರಾತಿ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಪ್ರದರ್ಶವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನ ಅಥವಾ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂರ್ಚಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಹೊರತು, ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯಾಷನನ್ನು ದಾವೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮೂಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

19. ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಡೆಸುವ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಶ್ನೆ- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಡೆಸುವ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸದ ದಿನಗಳಂದು ದೈನಂದಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು (ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವಲ್ಲದ) ಇತರ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಪಾದಿತನ ವಿರುದ್ಧ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂಥ ಇತರ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು, ಅಗತ್ಯವೇನಿಸಿದರೆ ಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

20. ನಿಯತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಈ ಅಪರಾಧವು ತಾನು ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹದಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಅದು, ಅಂಥ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿರದೆ ಇದ್ದರೂ, ಸಂಹಿತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬಹುದು.

21. ಅಪೀಲುಗಳು.- (1) ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಯಾವುದೇ ಶಿರೋಮಾರ್ಗ, ಶಿಕ್ಷೆಯ ಅಥವಾ ವಾದಕಾಲೀನ ಆದೇಶವಾಗಿರದ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಅಂಶಗಳು - ಈ ಎರಡರ ಮೇಲೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪೀಲನ್ನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಇಬ್ಬರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಹೀಗೆ ವಿಚಾರಣೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟಮಟ್ಟಿಗೆ, ಅಪೀಲನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ವಿಲೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹೊರತು, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಣಿನ, ಶ್ರೀಸ್ತೀಯ ಅಥವಾ ವಾದಕಾಲೀನ ಆದೇಶವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲನ್ನು ಅಥವಾ ಮನರೀಕ್ಷಣಾ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದಲ್ಲ.

(4) ಸಂಹಿತೆಯ 378ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಜಾರೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ನಿರಾಕರಿಸಿ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪೀಲನ್ನು, ಯಾವ ತೀರ್ಣಿನ, ಶ್ರೀಸ್ತೀಯ ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದರ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಪೀಲುದಾರನು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯ ಒಳಗೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವಿತ್ತೆಂದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಅದು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯ ಮುಕ್ತಾಯದ ತರುವಾಯವೂ ಅಪೀಲನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲನ್ನು ತೊಂಬತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯ ಮುಕ್ತಾಯದ ತರುವಾಯ ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕದಲ್ಲ.

22. ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅನುಸೂಚಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧಗಳ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.

(2) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಭಂಗಗಳು (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಮುಂದಿನ ಮಾಪಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(i) 11 ಮತ್ತು 15ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ “ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ” ಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು “ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ”ಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಂದು ಅಧ್ಯೇಯಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ii) 13ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ “ಎಜೆನ್ಸಿ”ಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು “ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ತನಿಖಾ ಎಜೆನ್ಸಿ”ಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂದು ಅಧ್ಯೇಯಸತಕ್ಕದ್ದು;

(iii) 13ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ “ಭಾರತದ ಅಣಾನಿಕ ಜನರಲ್” ನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು “ರಾಜ್ಯದ ಅಡ್ವೆಕೆಂಟ್ ಜನರಲ್” ನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂದು ಅಧ್ಯೇಯಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡನೀಯವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವವರೆಗೆ, ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇ

ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಅಂಥ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಯಾವ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವಿಭಾಗದ ಸೆಷನ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮತ್ತು ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯು, ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಳಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - V

ಸಂಕೀರ್ಣ

23. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ.- ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗಿರುವ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ತಾನು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

24. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಾರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಾರಿಸಲು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಅಥವಾ ವಿಹಿತವೆಂದು ತನಗೆ ಕಂಡುಬರುವಂಥ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಲ್ಲದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಆದಮ್ಮೆ ಬೇಗನೆ, ಸಂಸ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

25. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಏಜೆನ್ಸಿಯ ರಚನೆಯ ರೀತಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಏಜೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳು;

(ಬಿ) ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ.

26. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ನಿಯಮವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಂಸ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ, ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರದ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾಪಾರಣನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಟ್ಟಿದರೆ ಅಥವಾ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಧಿವೇಶನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮಾಪಾರಣ ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯು ಆ ನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅನುಮೂಳಿ

[ಪ್ರಕರಣ 2(1) (ಎಫ್)ನ್ನು ನೋಡಿ]

1. ಅಣ್ಣಾಶಕ್ತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1962 (1962ರ 33)
2. ಕಾನೂನುಭಾಷಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ (ಪ್ರತಿಬಂಧ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1967 (1967ರ 37)
3. ವಿಮಾನ ಅಪಹರಣ-ನಿರೋಧ ಅಧಿನಿಯಮ, 1982 (1982ರ 65)
4. ನಾಗರಿಕ ವಿಮಾನಯಾನ ಸುರಕ್ಷತೆ ವಿರುದ್ಧದ ಕಾನೂನುಭಾಷಿರ ಕೃತ್ಯಗಳ ದಮನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1982 (1982ರ 66)
5. ಸಾರ್ಕ್ ಒಡಂಬಡಿಕೆ (ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ದಮನ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1993 (1993ರ 36)
6. ಸಮುದ್ರ ನೌಕಾಯಾನ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಕಾನೂನುಭಾಷಿರ ಕೃತ್ಯಗಳ ದಮನ ಮತ್ತು ಕಾಂಟಿನೆಂಟಲ್ ಫೆಲ್ವನಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟಿಸಿದ ಸ್ಥಿರ ಅಂಕಣಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002 (2002ರ 69)
7. ಸಮೂಹ ನಾಶಕ ಆಯುಧಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರೇರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ (ಕಾನೂನುಭಾಷಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಿಷೇಧ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2005 (2005ರ 21)
8. (ಎ) ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ (1860ರ 45) ಅಧ್ಯಾಯ -VI [121 ರಿಂದ 130 ರವರೆಗಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳ (ಎರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು)] ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧಗಳು.
- (ಬಿ) ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ (1860ರ 45) 489 - ಎ ಯಿಂದ 489 - ಈ ವರೆಗಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳ (ಎರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು) - ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧಗಳು.

* * * * *

